

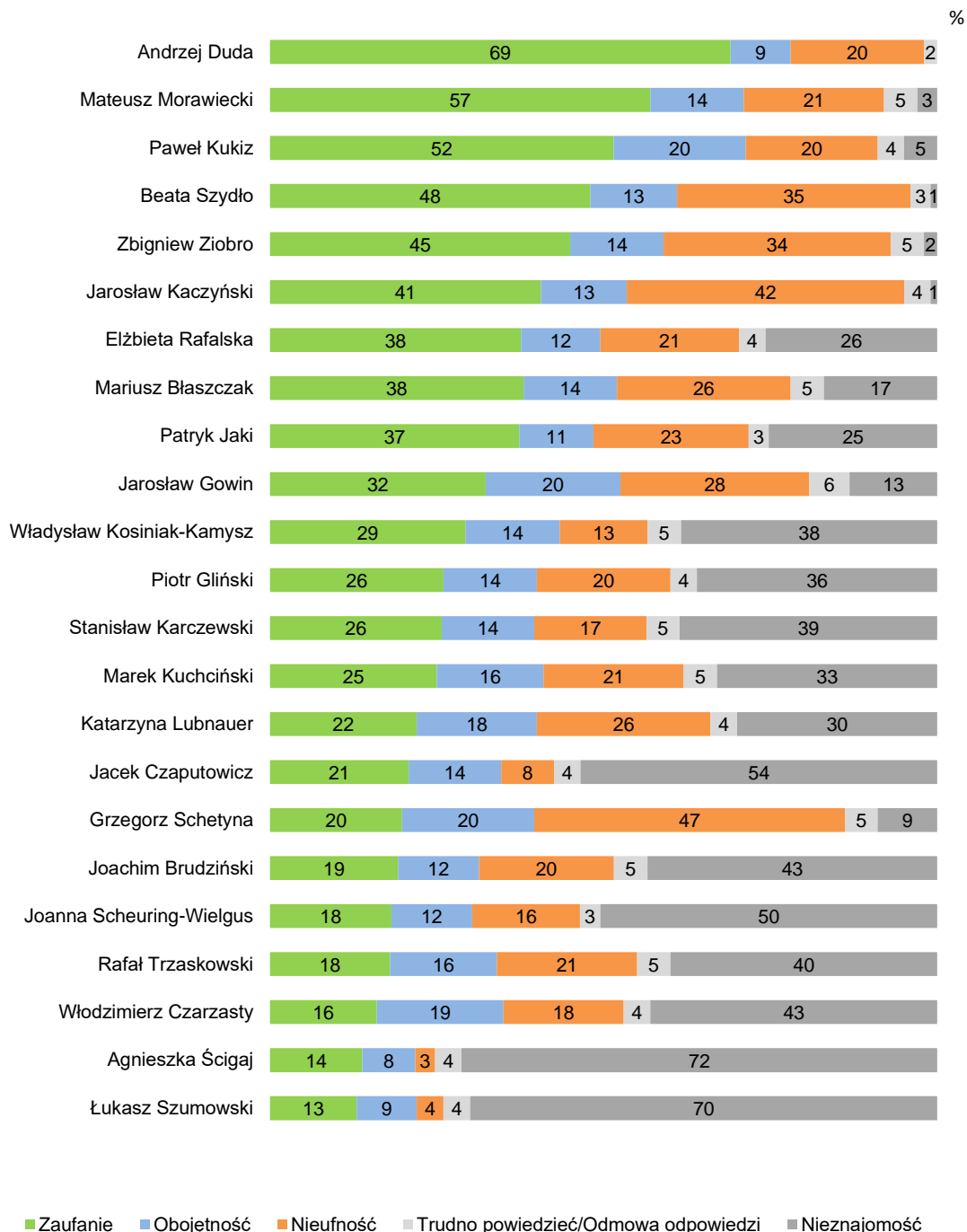
Zaufanie do polityków w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w czerwcu



Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (337) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 czerwca 2018 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11 punktową skalą, której skrajne punkty określone są jako – z jednej strony głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5). Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nieidentyfikujących poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych respondentów, którzy je rozpoznają i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W czerwcu¹ na czele rankingu zaufania pozostaje niezmiennie Andrzej Duda. Zaufanie do prezydenta deklaruje 69% badanych. Nie ufa mu jedynie co piąty (20%) spośród ankietowanych.

Na drugim miejscu na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem znajduje się premier Mateusz Morawiecki, któremu obecnie ufa 57% badanych. Nieufność wobec niego deklaruje 21% respondentów.

Trzecie miejsce wśród polityków, o których pytaliśmy, zajmuje – podobnie jak w ubiegłym miesiącu – lider opozycyjnego ruchu Kukiz'15, Paweł Kukiz (52% deklaracji zaufania, 20% nieufności). Niewiele mniejszym zaufaniem cieszą się przedstawiciele rządu: Beata Szydło (ufa jej 48% badanych, nie ufa – 35%) oraz Zbigniew Ziobro (45% deklaracji zaufania, 34% nieufności).

Jarosław Kaczyński, w ostatnich miesiącach właściwie nieobecny w życiu publicznym, zdobył zaufanie 41% respondentów. W jego przypadku deklaracje zaufania i nieufności niemal się równoważą – negatywną opinię o prezesie Prawa i Sprawiedliwości wyraża 42% badanych. Nieco mniejszy odsetek badanych – po 38% – deklaruje zaufanie do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej (21% deklaruje wobec niej nieufność) oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka (przy 26% deklaracji nieufności).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (337) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 czerwca 2018 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W czerwcu zapytaliśmy badanych także o ich stosunek do Patryka Jakiego, który w ostatnich miesiącach był aktywny w mediach jako przewodniczący sejmowej komisji badającej reprivatyzację w Warszawie oraz jako kandydat na prezydenta stolicy. Zaufanie do niego deklaruje ponad jedna trzecia (37%) respondentów, a nieufność niespełna jedna czwarta badanych (23%). To wynik niemal identyczny jak w lutym br., kiedy po raz ostatni pytaliśmy o tego polityka, a zdecydowanie wyższy niż w lecie ubiegłego roku. Wzrost poziomu zaufania jest powiązany ze wzrostem rozpoznawalności – obecnie Patryka Jakiego nie zna jedna czwarta badanych (25%), podczas gdy w sierpniu 2017 roku ten odsetek wynosił 36%.

Pozostali politycy uzyskali wyniki niższe, nieprzekraczające jednej trzeciej wskazań zaufania. W przypadku większości z nich jest to też związane z wyraźnie niższą rozpoznawalnością (z wyjątkiem Jarosława Gowina i Grzegorza Schetyny, których rozpoznaje odpowiednio 86% i 91% respondentów).

Wicepremierowi Jarosławowi Gowinowi, znajdującemu się na kolejnym miejscu rankingu zaufania, ufa 32% badanych, a nieufność do niego deklaruje 28%. Zaufaniem nieco mniejszego odsetka respondentów cieszy się lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (29% przy 13% deklaracji nieufności). Na kolejnych miejscach, z bardzo zbliżonymi wynikami, uplasowali się trzej przedstawiciele obozu rządzącego: wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (26% deklaracji zaufania, 20% – nieufności), marszałek Senatu Stanisław Karczewski (26% deklaracji zaufania, 17% – nieufności) oraz marszałek Sejmu Marek Kuchciński (25% deklaracji zaufania, 21% – nieufności).

W przypadku Katarzyny Lubnauer, przewodniczącej Nowoczesnej, deklaracje nieufności (26%) przeważają nad zaufaniem (22%).

Minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz pozostaje dla wielu Polaków postacią anonimową (54% deklaruje nieznaną), ale cieszy się dobrą opinią wśród tych, którzy go rozpoznają: deklaracje zaufania (21%) wyraźnie przeważają nad nieufnością (8%).

Z kolei w przypadku lidera Platformy Obywatelskiej, Grzegorza Schetyny, nieufność (47%) wyraźnie przeważa nad zaufaniem (20%).

Pozostali politycy, o których pytaliśmy, cieszą się zaufaniem mniej niż jednej piątej badanych. Do szefa MSWiA Joachima Brudzińskiego deklaruje je 19% respondentów, do Joanny Scheuring-Wielgus (która w maju opuściła Nowoczesną) – 18%, do Rafała Trzaskowskiego (europoła i kontrkandydata Patryka Jakiego na fotel prezydenta Warszawy) również 18%, a do lidera SLD Włodzimierza Czarzastego – 16%. Na ostatnich miejscach rankingu znajdują się politycy, których rozpoznaje mniej niż jedna trzecia badanych: posłanka ruchu Kukiz'15 Agnieszka Ścigaj i minister zdrowia Łukasz Szumowski. Trzeba jednak zauważyć, że obydwójce relatywnie często cieszą się zaufaniem tych badanych, którzy ich rozpoznają.

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VI '18	Różnica od V '18	VI '18	Różnica od V '18		
w procentach						
Andrzej Duda	69	1	20	2	9	0
Mateusz Morawiecki	57	-2	21	1	14	3
Paweł Kukiz	52	2	20	0	20	5
Beata Szydło	48	2	35	-1	13	1
Zbigniew Ziobro	45	0	34	-2	14	2
Jarosław Kaczyński	41	2	42	-2	13	1
Mariusz Błaszczak	38	0	26	-2	14	17
Elżbieta Rafalska	38	-2	21	-1	12	26
Patryk Jaki	37	-	23	-	11	25
Jarosław Gowin	32	-1	28	0	20	13
Władysław Kosiniak-Kamysz	29	-2	13	-2	14	38
Piotr Gliński	26	0	20	-2	14	36
Stanisław Karczewski	26	0	17	-1	14	39
Marek Kuchciński	25	1	21	-4	16	33
Katarzyna Lubnauer	22	-1	26	-1	18	30
Jacek Czaputowicz	21	-3	8	-2	14	54
Grzegorz Schetyna	20	-5	47	3	20	9
Joachim Brudziński	19	-1	20	0	12	43
Joanna Scheuring-Wielgus	18	-	16	-	12	50
Rafał Trzaskowski	18	-	21	-	16	40
Włodzimierz Czarzasty	16	-2	18	-2	19	43
Agnieszka Ścigaj	14	-	3	-	8	72
Łukasz Szumowski	13	-	4	-	9	70

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Listę polityków budzących największą nieufność otwiera w czerwcu (tym razem samotnie) lider PO Grzegorz Schetyna. Nie ufa mu prawie połowa (47%) badanych. Na drugim miejscu znalazł się prezes PiS Jarosław Kaczyński (42% wskazań nieufności). W maju obaj politycy byli *ex aequo* liderami tego negatywnego rankingu (po 44%). Nieufność ponad jednej trzeciej respondentów budzą także wicepremier Beata Szydło (35%) oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (34%). Relatywnie sporą nieufność budzą także Jarosław Gowin (28%), Mariusz Błaszczak (26%) oraz Katarzyna Lubnauer (26%).

Z negatywnym nastawieniem badanych najrzadziej spotykają się politycy najmniej znani spośród tych, o których pytaliśmy: Agnieszka Ścigaj (3%), Łukasz Szumowski (4%), a także szef MSZ Jacek Czaputowicz (8%). Relatywnie niski jest też poziom nieufności do Władysława Kosiniaka-Kamysza (13%).

Najlepszym stosunkiem zaufania do nieufności badanych cieszą się Agnieszka Ścigaj (poziom zaufania do niej jest niemal pięciokrotnie wyższy, niż nieufności), Andrzej Duda, Łukasz Szumowski, Mateusz Morawiecki, Paweł Kukiz oraz Jacek Czaputowicz, a najgorszym – Grzegorz Schetyna.

W porównaniu do ubiegłego miesiąca największą zmianę zaobserwowaliśmy w przypadku Grzegorza Schetyny – poziom deklarowanego zaufania do lidera PO spadł o pięć punktów procentowych, przy trzypunktowym wzroście nieufności. Trzeba jednak zaznaczyć, że jest to prawdopodobnie korekta ubiegłomiesięcznej poprawy notowań tego polityka. Minimalnie (o 3 punkty procentowe) spadło także zaufanie do Jacka Czaputowicza, jednak w tym przypadku nie można mówić o jednoznacznym pogorszeniu wizerunku, bowiem niemal o tyle samo (2 punkty) spadła też nieufność do szefa MSZ.

Bardzo niewielki wzrost notowań uzyskał Marek Kuchciński: poziom deklaracji zaufania do tego polityka wzrósł o jeden punkt procentowy, ale nieufności – spadł o cztery punkty.

W ostatnich miesiącach zmniejszyło się zaufanie zarówno do obecnego szefa rządu, jak i do byłej premier Beaty Szydło. Mateusz Morawiecki niedługo po objęciu stanowiska, w styczniu br., uzyskiwał aż 68% deklaracji zaufania, a więc o 11 punktów procentowych więcej niż obecnie. Od tego momentu jego notowania systematycznie spadają. Z kolei Beacie Szydło po ustąpieniu ze stanowiska ufało 61% badanych, a więc o 13 punktów procentowych więcej niż obecnie. W czerwcu zaobserwowaliśmy jednak minimalny (dwupunktowy) wzrost zaufania do obecnej wicepremier. Czy przełamię to trend spadkowy – okaże się w kolejnych pomiarach.

W dłuższej perspektywie można także zauważyć niewielki, ale systematyczny spadek notowań ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego (poziom deklaracji zaufania do niego spadł od lutego o pięć punktów procentowych). Wyraźny wzrost nieufności do Katarzyny Lubnauer, jaki zaobserwowaliśmy w styczniu, nadal się utrzymuje, a jej notowania nie powróciły do wcześniejszego poziomu.

Większy niż wcześniej odsetek deklaracji nieufności uzyskał także Rafał Trzaskowski. Gdy ostatnio pytaliśmy o tego polityka (w styczniu), nieufność wobec niego deklarowało 14% badanych – obecnie już 21%. Jest to związane ze wzrostem jego rozpoznawalności o 9 punktów procentowych, ale trzeba zaznaczyć, że nie towarzyszył temu porównywalny wzrost deklaracji zaufania.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
M. Błaszczak	34	35	37	36	39	36	34	43	40	39	40	38	38
J. Brudziński	-	-	-	-	-	-	-	22	24	20	22	20	19
J. Czaputowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	20	21	24	24	21
W. Czarzasty	13	17	15	14	13	15	14	15	16	15	17	18	16
A. Duda	62	60	71	74	74	69	74	73	72	69	70	68	69
P. Gliński	25	23	25	27	26	25	28	32	28	25	29	26	26
J. Gowin	34	36	34	39	37	37	34	39	38	30	33	33	32
P. Jaki	-	26	27	-	-	-	-	-	36	-	-	-	37
J. Kaczyński	41	38	37	39	42	40	38	42	42	41	42	39	41
S. Karczewski	22	19	22	27	23	25	23	27	28	24	28	26	26
W. Kosiniak-Kamysz	29	32	28	33	28	31	31	32	31	30	30	31	29
M. Kuchciński	25	24	25	27	24	24	23	28	27	25	27	24	25
P. Kukiz	50	51	51	51	55	51	49	48	49	48	48	50	52
K. Lubnauer	20	23	-	24	20	25	29	27	24	26	25	23	22
M. Morawiecki	41	42	43	46	47	48	47	68	64	60	61	59	57
E. Rafalska	35	39	37	39	39	39	37	42	43	38	40	40	38
G. Schetyna	24	27	23	24	19	24	21	23	22	21	21	25	20
J. Scheuring-Wielgus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Ł. Szumowski	-	-	-	-	-	-	-	-	18	17	15	-	13
B. Szydło	56	55	56	57	58	56	56	61	58	52	49	46	48
A. Ścigaj	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	14
R. Trzaskowski	-	-	-	-	14	21	19	20	-	-	-	-	18
Z. Ziobro	46	43	42	46	46	45	41	48	46	44	49	45	45

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
M. Błaszczak	29	31	31	31	27	30	31	28	25	27	25	28	26
J. Brudziński	-	-	-	-	-	-	-	18	17	19	17	20	20
J. Czaputowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	5	7	6	10	8
W. Czarzasty	19	18	21	21	18	20	21	21	20	20	20	20	18
A. Duda	27	27	18	15	15	20	16	17	17	19	18	18	20
P. Gliński	20	23	18	19	17	20	21	18	17	22	19	22	20
J. Gowin	23	23	25	22	22	23	25	22	24	34	30	28	28
P. Jaki	-	22	22	-	-	-	-	-	23	-	-	-	23
J. Kaczyński	46	44	50	49	44	48	49	43	45	42	41	44	42
S. Karczewski	14	15	15	15	13	15	18	15	15	17	15	18	17
W. Kosiniak-Kamysz	14	14	13	14	14	13	14	14	13	16	14	15	13
M. Kuchciński	22	23	25	23	20	22	22	19	17	21	20	25	21
P. Kukiz	22	24	20	21	20	22	22	23	23	24	21	20	20
K. Lubnauer	16	19	-	21	19	18	18	26	25	25	24	27	26
M. Morawiecki	15	16	17	16	13	15	15	11	13	19	17	20	21
E. Rafalska	12	14	16	14	12	13	13	9	10	11	12	22	21
G. Schetyna	46	42	51	49	49	46	48	50	48	51	46	44	47
J. Scheuring-Wielgus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
Ł. Szumowski	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	4	-	4
B. Szydło	32	30	31	31	28	31	30	26	28	32	35	36	35
A. Ścigaj	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3
R. Trzaskowski	-	-	-	-	9	15	15	14	-	-	-	-	21
Z. Ziobro	34	35	40	37	33	37	39	34	34	35	33	36	34

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

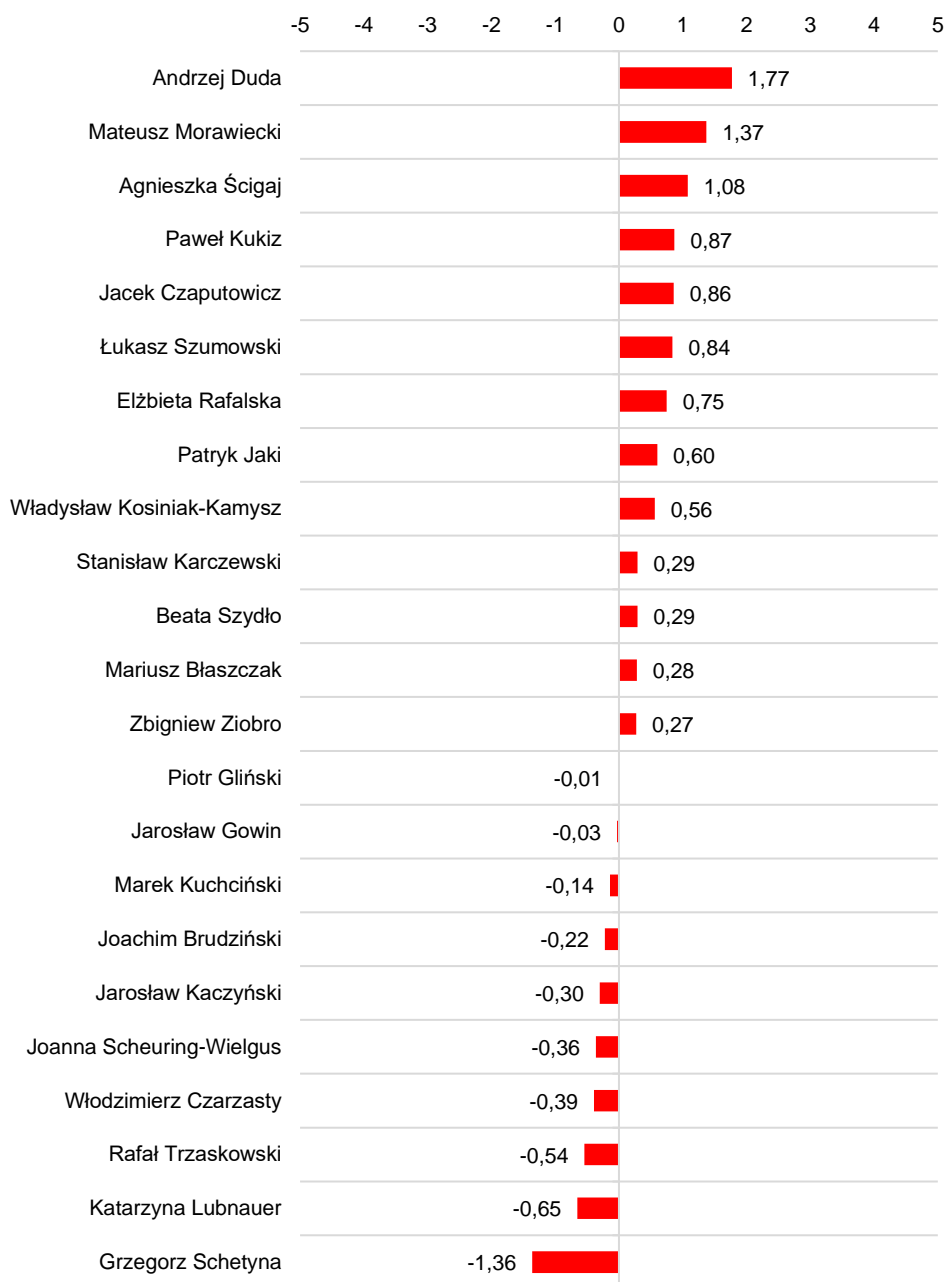
Najbardziej pozytywnie odbieranym politykiem, podobnie jak w ubiegłym miesiącu, okazał się prezydent Andrzej Duda (średnia ocen wynosi 1,77 punktu). Na drugim miejscu znalazł się premier Mateusz Morawiecki (średnia 1,37), a na trzecim – stosunkowo mało rozpoznawalna, ale dobrze oceniana posłanka ruchu Kukiz'15 Agnieszka Ścigaj (średnia 1,08). Wyprzedziła ona lidera swojego ugrupowania Pawła Kukiza (średnia 0,87). Niemal identyczne średnie ocen uzyskali dwaj ministrowie powołani w styczniu do rządu premiera Morawieckiego: minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz (średnia 0,86) i minister zdrowia Łukasz Szumowski (0,84). Zaufanie wyraźnie przeważa także w ocenach Elżbiety Rafalskiej (średnia 0,75), Patryka Jakiego (średnia 0,60) oraz Władysława Kosiniaka-Kamysza (średnia 0,56).

Wciąż pozytywne, ale niższe wyniki, świadczące o niewielkiej przewadze ocen pozytywnych, uzyskali Stanisław Karczewski, Beata Szydło, Mariusz Błaszczak oraz Zbigniew Ziobro (średnie wyniki w granicach od 0,27 do 0,29 punktu).

Dwaj ministrowie, Piotr Gliński i Jarosław Gowin, uzyskali wyniki zbliżone do zera, a więc środka skali, co oznacza, że w ich przypadku oceny pozytywne i negatywne niemal idealnie się równoważą. Minimalnie niższa jest średnia ocena Marka Kuchcińskiego (-0,14).

Nieufność nieco przeważa nad zaufaniem w ocenach Joachima Brudzińskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Joanny Scheuring-Wielgus oraz Włodzimierza Czarzastego (średnie ocen od -0,22 do -0,39). Brak zaufania jest wyraźniejszy w społecznym odbiorze Rafała Trzaskowskiego (średnia -0,54), Katarzyny Lubnauer (średnia -0,65), a zdecydowanie dominuje w przypadku Grzegorza Schetyny (średnia -1,36).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w czerwcu 2018 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)



Jedyną istotną zmianą średniej, którą odnotowaliśmy w tym miesiącu, jest spadek zaufania do Grzegorza Schetyny o 0,26 punktu. Pozostałe różnice w stosunku do maja okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	IV '18	V '18	Różnica
Marek Kuchciński	-0,36	-0,14	0,22
Zbigniew Ziobro	0,08	0,27	0,19
Jarosław Kaczyński	-0,48	-0,30	0,18
Beata Szydło	0,15	0,29	0,14
Paweł Kukiz	0,77	0,87	0,10
Elżbieta Rafalska	0,65	0,75	0,10
Mariusz Błaszczak	0,20	0,28	0,08
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,49	0,56	0,07
Jacek Czaputowicz	0,80	0,86	0,06
Piotr Gliński	-0,06	-0,01	0,05
Jarosław Gowin	-0,06	-0,03	0,03
Stanisław Karczewski	0,27	0,29	0,02
Joachim Brudziński	-0,23	-0,22	0,01
Włodzimierz Czarzasty	-0,40	-0,39	0,01
Mateusz Morawiecki	1,41	1,37	-0,04
Katarzyna Lubnauer	-0,60	-0,65	-0,05
Andrzej Duda	1,84	1,77	-0,07
Grzegorz Schetyna	-1,10	-1,36	-0,26 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

W czerwcu nie zanotowaliśmy poważniejszych zmian deklarowanego zaufania do polityków. Podobnie jak przed miesiącem, na czołowych miejscach rankingu znaleźli się prezydent Andrzej Duda, premier Mateusz Morawiecki oraz Paweł Kukiz.

Z kolei największą nieufność Polaków budzi szef PO Grzegorz Schetyna, który – inaczej niż przed miesiącem – wyraźnie wyprzedza prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Poza liderami dwóch głównych ugrupowań stosunkowo dużo deklaracji nieufności zbierają też Beata Szydło oraz Zbigniew Ziobro.

W tym miesiącu zaobserwowaliśmy kontynuację trendu spadku zaufania (i wzrostu nieufności) do premiera Mateusza Morawieckiego. Nie zanotowaliśmy natomiast spadku zaufania do byłej premier Beaty Szydło – kolejne pomiary pokażą, czy jest to zjawisko trwałe, czy jedynie chwilowe zahamowanie trendu spadkowego.

Opracował

Antoni Głowacki